

RECORREGUT PER LES REVISTES INDEPENDENTS I MINORITÀRIES

►►►
d'Altaïó, Martí Sales, Juan Esbert, Elisabetta Bauce, Francesc Bombí-Vilaseca, Nico Roig i Helena Duran, tots en els primers vint- se senten hereus de la tradició de les avantguardes i revistes *setenteres* com *Èczema*, i veuen l'art com "una conspiració col·lectiva per generar una crítica social". Per això demanen una posició activa del receptor, que ha de recollir la revista en llocs com el metro, un passatge soterrani o un local amb significat, i seguir fent un cert esforç quan la té a les mans. Per posar un exemple, la *Poètica*, de Martina Escoda, estava escrita en tinta invisible. Un altre? El número 5 només contenia una llista de les accions organitzades amb motiu del número, entre els quals la publicació d'un poema al *Primeramà*.

Al buit és trimestral i es ven per subscripció de 80 euros (albeit@yahoo.com) -per cert, que la distribució de la llista del centenar llarg de subscriptors, amb la dada de si havien pagat o no la quota, va generar fa poc una certa polèmica-. El desembre es va presentar el número 7, una cinta amb videoart mexicà, i probablement el 8 serà el resultat d'una sèrie de tallers que Altaïó, Sales i Bauce faran a la Massana i Belles Arts de Barcelona. L'últim número serà un catàleg raonat de totes les peces i intervencions tant dins com fora d'*Al buit*, i es presentarà a la xarcuteria on envasen la publicació.

Resistència cultural. L'actitud resistent des de finals dels anys 70 respecte de la cultura oficial o institucional de Francesc Vidal continua manifestant-se en la darrera publicació que aquest artista ha tret: la revista d'entrevistes

Esquerp, que confecciona encarregant a l'entrevistat una entrevista feta per algú que li sigui proper. Cada número en conté onze, a creadors que treballen en disciplines tant diverses com la música, la poesia, l'arquitectura o l'art visual, "gent que treballa des de potser fa 25 anys i continua en la marginalitat, perquè no són mediàtics".

Des d'una ciutat perifèrica com és Reus, Vidal (Reus, 1957), entre el 1985 i el 1993, va editar deu números de la revista *Fenici*, que ofería un panorama ampli de l'activitat artística a Reus i voltant. La publicació anticipava el que a partir del 1996 serien les activitats culturals del Talp Club, muntat per mostrar activitats interdisciplinàries, sota l'aixopluc del qual s'inicia *Esquerp* el 2000. Per entremig, els *Monogràfics*, centrats en temes com ara l'ensenyament de l'art, la relació artista/públic i la ideologia, el darrer número del qual, tret aquest gener, aplega 88 pàgines contra el Pla Hidrològic Nacional.

Esquerp té un format de 29,7 cm x 29,7 cm, 48 pàgines en català i una separata en anglès. Vidal en treu uns 1.800 cèntims exemplars. El tercer va sortir abans de final d'any, amb entrevistes a resistents culturals com ara Lluís Junco i Ester Xargay, i després Vidal s'ho replantejarà tot plegat -el Talp Club i els *Monogràfics* estan aturats.

Vidal regala les seves publicacions en presentacions públiques i a través dels seus

col·laboradors, perquè no creu que hi hagi gaire gent disposada a pagar per la cultura. Amb les distribuïdores i la publicitat no hi pot comptar -les primeres volen una periodicitat que ell no té, les segones no estan acostumades al tractament de la informació (menys lleuger) de les seves publicacions-. Així que acaba

un any més tard van treure el segon número, amb l'entrada al grup editor de Miguel Brieva, un dibuixant sevillanoma-drileny que edita des de fa un parell d'anys la seva revista, *Dinero*, i la participació destacada de Max.

El circuit de difusió de *Recto* és d'àmbit estatal. Alcázar ha viscut a Barcelona des dels quatre anys fins que fa poc se'n va anar a Madrid i ara el número es fa des d'allà. Primer la van publicar les editorials independents UnderComic i D2ble D2sis, i quan torni a sortir, a començament de l'any que ve, l'editarà Astiberri, amb el mateix format de revista de còmic que els dos anteriors, un preu que rondarà els 3 euros i un tiratge per acabar de decidir. El canvi és perquè els seus autors encara busquen l'editorial ideal. Astiberri els ofereix diverses opcions que els vénen de gust: una distribució molt bona, cap problema amb el format, una certa facilitat per treure el número quan vulguin i, esperen, un bon tracte econòmic: no els interessa cobrar a comissió per vendes -tracte que no és inusual en el sector del còmic- com a únic sistema de pagament.

En el món del còmic s'hi fa difícil publicar, no només quan es comença sinó perquè moltes editorials tiren de traduccions de còmics estàndards i estrangers. Alcázar no creu que actualment hi hagi enlloc gaire interès pel còmic per a adults, tot i que no té ni idea de per què. Recorda que quan va començar, als primers 90, van sortir molts *fanzines* i això va ajudar que apareguessin força editorials independents disposades a apostar per nous autors. Però "com sempre, passat un temps han desaparegut moltes d'aquestes editorials i alguns autors també, cansats de la poca seriositat i els pocs diners".

UNA DE LES ILLUSTRACIONS DE 'GARABATTAGE'

depenent de les subvencions, i aquesta és la veritable font dels problemes, "perquè depens de la Generalitat, de l'Ajuntament, i sempre puntualment. Cada vegada que canvien un regidor tornes a estar en la corda fluixa i així no es pot treballar", es lamenta.

Obsessió pel còmic. *Recto* és una revista centrada en la historieta sense connotacions ni gaire artístiques ni gaire polítiques, amb un contingut tan inquietant com el seu títol. El primer número va sortir l'abril del 2002, per iniciativa de Paco Alcázar, que és un dibuixant de còmics que es pren la seva estona per escriure els guions i porta més de deu anys passejant les seves obsessions per multitud de *fanzines*, i Miguel B. Núñez. Núñez, un il·lustrador professional de Madrid que ha publicat en els darrers cinc anys àlbums com ara *M*, *El último hombre* i *Stroszek*. Van comptar amb alguns col·laboradors i

ALTRES PUBLICACIONS SUBMERGIDES

La + Bella

● Un cop a l'any i des de Madrid, l'historietista Juanjo el Rápido, el pintor Pepe Murciego i el fotògraf Diego Ortiz la treuen al carrer amb un disseny exquisit.

Olla Express

● Minilibres artesanals col·locats dins capsetes de cartró per Eli Gras i Antoine Manent (www.laollaexpress.org).

Verge Peluda

● Revista de pèl i lletra: de moment ha sortit el número 1 i mig, perquè Dolors Miquel, poeta, s'hi va gastar tots els estalvis.

La Última Canana de Pancho Villa

● El seu creador, J. Rodríguez de Mérida, encarrega cada vegada el número a un autor diferent.

Ecos de Sociedad

● Un *fanzine* de mides i volum considerables, amb comentaris i retalls personalitzats per a cada receptor.

ON TROBAR-LES

Barcelona: Freaks (Ali Bei, 8), Laie CCCB (Montalegre 5) i Loring Art (Gravina, 8).

Girona: Llibreria 22 (Hortes, 22).

Mataró: Llibreria Robafaves de Mataró (Nou, 9).

Ja al quiosc Lletres 7

Informació i crítica de llibres en català

Per a subscripcions truqueu al 93 415 34 10,

envieu la butlleta que trobareu a la revista

o bé visiteu

el punt d'atenció al subscriptor: C. de la Canuda, 6, de Barcelona (Edifici de l'Ateneu)